

oudheidkundige kroniek

Op 25 september 1922 schreef Alfons Van Werveke voor "De Gazet van Gent" een oudheidkundige kroniek over

De Straf van den Put

Als men de geschiedenis van het strafrecht in de middeleeuwen bestudeert, is men getroffen door de wreedheid van de straffen, die men sommige veroordeelden deed ondergaan. Wij hebben reeds gesproken van de valsche munters. Zeggen wij nu een en ander van de straf met den put. Ze werd alleen op vrouwen toegepast.

De beul groef den kuil op het galgeveld, lei er de veroordeelde in en vulde hem weer om haar te versmachten. Om der waarheid moeten wij zeggen, dat slechts weinige personen levend zijn begraven. De rekening van den baljuw van Gent over 1307 bevat den volgenden post: Betaald aan den beul om Merkin van Brussel levend te hebben begraven, 10 schellingen. 't Is het oudste geval te Gent, dat ons bekend is. Elisabeth Boens, die gebannen was door de Gentsche schepenen, had zich veroorloofd weer in het land te komen in 1402. Ze werd gevangen en veroordeeld levend in een put te worden gedolven.

Daar de strafuitvoering plaats greep op den Galgenberg langs den Meulesteedschen steenweg, op grooten afstand van het Stadhuis gelegen, waar zoeven het vonnis was uitgesproken, stegen schepenen, serjanten en boden te paard om de strafuitvoering bij te wonen. De kost van die treurige kavalkade werd op de rekening van de stad gebracht in een uitvoerigen post. Daarna werden de aalmoezen ingeschreven, die men gaf aan de melaatschen, welke buiten de stadspoort waren gehuisvest.

De rekening van den baljuw van Gent over 1528 geeft eenige bijzonderheden nopens de veroordeling en de uitvoering van Johanna Maronière, die haar kind de keel had afgesneden. De advocaat, die voor haar pleitte, kreeg 20 schellingen. Men betaalde 20 schellingen aan de priesters, die hare biecht hoorden, 12 schellingen voor den wijn, die de vrouw dronk vooraleer naar den dood te worden gevoerd op een wagen, die 20 schellingen kostte, en men gaf een zelfde som aan den beul voor de strafuitvoering. Ook in het jaar 1528 werd een andere vrouw, waarvan alleen de voornaam wordt genoemd, Katherina, voor hetzelfde feit tot dezelfde straf veroordeeld, en men vindt dezelfde uitgaven in de rekening van den baljuw. Tien jaar later, 1538, was het de beurt van Martina Rijcxs voor een feit, dat niet wordt vermeld.

In het register van den Raad van Vlaanderen van 1542 hebben wij het vonnis gevonden van Lievina Baelincxs: "Om dieswille dat gij, Lievina Baelincxs, u gevonden, gehoord en aanwezig geweest zijt te meer stonden binnen deze stad

Gent met verschillende personen, daar men gesproken en besloten heeft binnen deze stad met volk te komen en die te bederven en verraden, zoo het deugdelijk bij uw eigen bekentenis, verschillende keeren herhaald, gebleken is, en dat gij zulks aan het gerecht niet hebt te kennen gegeven, zoo veroordeelt u het Hof van levenden lijve ter dood te worden gebracht met den put, en verklaart al uw goed, hetzij leen, erf of meubel, waar het gestaan of gelegen is, verbeurd ten profijte van den keizer".

De strafuitvoering had plaats te Mariakerke, waar het Galgeveld van den Raad van Vlaanderen lag.

De laatste veroordeeling tot den put te Gent is degene van een jonge vrouw, die haar beide pas geboren kinderen had verwurgd in 1550. Cannaert vermeldt een uitvoering te Brussel in 1597.

A. VAN WERVEKE
